దేవుడు నవ్వాడు

అమ్మా...ఓమ్మా... అన్నయ్య ఫస్టుక్లాసులో పాస్ అయ్యాడట"

ఏడుకొండలు రెండో కొడుకు పరిగెత్తుకుంటూ వస్తు రెండుసార్లు పడబోయి ఆపుకుని వచ్చి మరీ చెప్పాడు. చిరిగిన చీరెకి మాసికలు వేసుకుంటూన్న ఏడుకొండలు భార్య వీరమ్మ చేతిలో సూదిని అలాగే పట్టుకుని అంది.

"నిజమేనట్రా చిన్నోడా!"

నిజమమ్మా ధర్మయ్య పంతులుగారు చెప్పారు! పేపరులో చూసి మరీ చెప్పారు!"

ఆయాసంతో వగురుస్తూ అన్నాడు. వీరమ్మ ముఖం చాటంత అయింది. "ఏడుకొండలవాడా మమ్మల్ని గట్టెక్కించావా బాబూ" మనసులోనే దేవుడికి దణ్ణాలు పెట్టుకుంటోంది.

"అమ్మా పంతులుగారొచ్చారు." అరవైయేళ్ళ ధర్మయ్య మాష్టారు ఎండలో ఆయాసపడిపోతూనే నడిచి వచ్చారు. "చెల్లెమ్మా మన జగన్నాధం ఫస్టుక్లాస్ తెచ్చుకున్నాడు చిన్నా కుర్చీ పీట తెచ్చి వేస్తే దానిమీద కూర్చుంటూ అన్నారు.

ఇదంతా మీ చలవేగా పంతులుగారూ. చిన్నాకాసిన్ని మంచి నీళ్ళలో మజ్జిగ వేసి పట్రాబాబూ"

చిన్నా గోపలికి పరుగెత్తాడు.

"అదేమిటమ్మా నా చలవయేంటీ. నే చదివానా? రాశానా."

అలా అనకండి. మా పెద్దాడికి మొదట మీరు వేసిన పునాదేగా."

అది చిన్నప్పటిమాట. పెద్దక్లాసుల్లోకి వెళ్ళిన తర్వాత చదవాల్సింది వాళ్ళేగా."

అమ్మా నన్ను కాలేజీలో చదివిస్తారా" చిన్న చూస్తూ అడిగాడు తల్లిని.

"ఇంక ఈ యింటిభారం అంతా అన్నయ్యదేరా, వాడినే అడుగు."'

చిన్నా మురిసిపోతున్నాడు ఈ మాటలకి. ఏడుకొండలు పేపరులో పరీక్షా ఫలితాలు వచ్చాయనే వార్తవిని సోడాసీసాలు అమ్మటం ఆపి బండి తోసుకుంటూ యింటికి వచ్చేశాడు. ఏడుకొండలు సోడాసీసాలు అమ్ముతాడు. కోతలకి వూడుపులకి పదిహేనేళ్ళ కూతురినీ., పదో తరగతి చదివే చిన్న కొడుకుని కూలికి తీసుకుని వస్తాడు. ఇంక వీరమ్మ మిషను మీద బట్టలు కుట్టి భర్త సంపాదనకి వేడినీళ్ళకి చన్నీళ్ళు తోడు అన్నట్లుగా సాయపడుతుంది కాపరానికి వచ్చినదగ్గరనించీ. ఏడుకొండలకి తన చిన్నప్పుడు చదువుకోవాలని చాలా యిష్టంగా వుండేది. అయితే ఆ రోజుల్లో ఈ వూళ్ళో హైస్కూలు యెక్కడిది. బస్తీలో చదివించే శక్తి తండ్రికి లేదు. తనతోటి వాళ్ళందరూ పై చదువులు చదివి పెద్ద ఉద్యోగాల్లోకి వెళ్ళిపోయారు. కరణంగారి కొడుకూ తనూ అయిదోక్లాసు వరకూ ప్రాణ స్నేహితులే అయినా ఆ తర్వాత అతను చదువుకుని యిప్పుడుచాలా పెద్ద వుద్యోగం చేస్తున్నాడు.

భార్యా పిల్లలతో అప్పుడప్పుడూ స్వంత వూరికి వస్తూంటాడు. వచ్చినప్పుడల్లా తనకి కబురు పంపుతాడు. మంచీ, చెడ్డా అడుగుతాడు. యిలాంటప్పుడు ఏడుకొండలకి ఏనుగెక్కినంత సంబరంగా వుంటుంది. ఎంత పెద్ద ఉద్యోగం చేస్తున్నా చిన్నప్పటి స్నేహితం మరువనందుకు ఓసారి అన్నాడు.

"ఏడుకొండలూ నీపెద్ద కొడుకుని నిన్న చూశాను చాలా తెలివైన వాడు. చూడు వాడినైనా చదివించు. డిగ్రీ పూర్తి చేయించు యెంత కష్టమైనా."

"మాకెందుకండీ, కడుపు కట్టుకుని చదివించినా ఉద్యోగాలు తెచ్చుకోలేంగా"

"అలా అనకు. నువ్వు చదువుపూర్తి చేయించి నాకు ఉత్తరం రాయి అంటూ అడ్రెస్ ఇచ్చాడు. ఈ మాట ఆయనకి గుర్తు వుందో లేదో గానీ ఏడుకొండలకి బాగా గుర్తు వుండిపోయింది. అందుకే కొడుకుని కాలేజీలో యెంతో కష్టం మీద చేర్పించాడు. కానీ ఆ చదువు పూర్తి చేయించటానికి చాలా అవస్థలు పడ్డాడు యిలాంటప్పుడు భార్య సణిగేది.

తోటివాళ్ళు తొడ కోసుకున్నారని, మనం మెడ కోసుకున్నట్లుందీ పని. అసలు మనం యెంత? మన బతుకులెంత? అయినా మనకెందు కొచ్చిన చదువులూ అంట!

ఏడుకొండలు భార్యమీద ఎగిరి పడ్డాడు.

"చూడూ మానాన్న నన్ను నిరవాకం చేశాడుగ్గా చాలు. జన్మ అంతా సోడా సీసాలు అమ్ముకున్నా కడుపు నిండటానికి కటకటగా వుంది. నాలాగా నాకొడుకూ ఎండలో వానలో సోడా బండి తిప్పకు బ్రతక్కూడదు. నా కొడుకు కోసంనేనెంత కష్టపడ్డా ఫరవాలేదే. కానీ వాడు చదివి ఉద్యోగం చెయ్యాలి. పెద్ద జీతం తెచ్చుకోవాలి. తమ్ముడిని వాడే చదివించాలి, చెల్లెలి పెళ్ళీ వాడే చెయ్యాలి. చేస్తాడు కూడా. చూడూ మనం గంజితాగి అయినా వాడిని పైకి తేస్తే రేపు ఈ కాపురాన్నే పైకి తెస్తాడే పిచ్చ మొఖమా."

"నీ పిచ్చిమండ" అనుకుంది. లోలోపల వీరమ్మ. మరెప్పుడూ పెదవి కదపలేదు ఈ విషయంలో, ఏడుకొండలు భార్య దగ్గర బీరాలు పోయినా కొడుక్కి ఫీజులకిడబ్బు పంపాలంటే పెటపెటలాడి పోయాడు. డబ్బుకావాలి. ఎలా! ఎవరిస్తారు? తాకట్టు పెట్టటానికైనా పనికొచ్చే సామాను లేదు. తలదాచుకునే పూరిపాక తాతలనాడే తాకట్టులో వుండిపోయింది. దానిమీద వడ్డీ పాపం పెరిగినట్టుపెరిగిపోతోంది. ఇలాంటి విషమ అవస్తలో గుర్తుకువచ్చాడు షావుకారు పెంచలయ్య. అసలు ఏడుకొండలకి అప్పు అంటే చచ్చేంత భయం పెంచలయ్య దగ్గర అప్పుతీసుకొన్న కొన్నికుటుంబాలు ఏస్థితికి వెళ్ళాయో తెల్సినా అవసరం ఆయన దగ్గరికి నడిపిస్తోంది. పెంచలయ్యలో ఒకే ఒక మంచి గుణం వుంది. "తాకట్టు వస్తువులు అక్కర్లేదు. మనిషి చాలు. మాటచాలు. నా డబ్బు యెక్కడికి పోతుంది" అంటాడు. యిలాంటప్పుడు పెంచలయ్య దేవుడి అవతారంలా అన్పిస్తాడు.

"అంతే ఆయన కబంధ హస్తాల్లో యిరుక్కుపోతారు అమాయకులైన ఆ వూరి ప్రజలు. యింక ఆయన మాటకి యెదురు చెప్పగల ధైర్యాన్ని కోల్పోతారు. కీలుబొమ్మలులా అయిపోతారు. అలాంటి పరిస్థితి కల్పిస్తాడాయన. యిదంతా జగమెరిగిన రహస్యమే అయినా పేదరికం, ఆకలి బాధా యీ అవసరాలు మనుషులకి ఆయన్నుంచి దూరంగా బ్రతకనీయవు. యిన్ని తెల్సీ ఏడుకొండలు పెంచలయ్య దగ్గరికి బయలుదేరాడు.దారిలో ధర్మయ్య మాష్టారు యెదురుపడ్డారు.

"ఎక్కడికి ఏడుకొండలూ ధర్మయ్యగారి దగ్గర దాపరికం లేదు. అందుకే విషయం క్లుప్తంగా చెప్పాడు. అంతా విన్న ధర్మయ్య ఏడుకొండలుని చెయ్యిపట్టుకుని వెనిక్కి తీసుకుని వచ్చేస్తూ.

"ఏడుకొండలూ పెంచలయ్య నీ మంచితనం చూసే అప్పిస్తాడన్న నమ్మకం నీకుందా" సూటిగా అడిగాడు.

"లేదు. కానీ నాకిప్పుడు డబ్బు అవసరం వుంది. అదెక్కడా దొరక్క..."

"నిజమే. కానీ అప్పు యిచ్చి తర్వాత పెంచలయ్య ఏం కావాలని అడిగినా నువ్వు యివ్వటానికి సిద్ధంగా వున్నావా"

"అంటే?"

"యింకా నీకు అర్థంకాలేదూ! వాడు యీ వూరికే చీడపురుగు, వాడు నీలాంటి ఎందరికో అప్పిచ్చి ఏం అడిగాడో తెల్సునా ఆడ పిల్లలని తన దగ్గరకీ పంపాలంటాడు. మగ పిల్లలనైతే వాళ్ళ జీవితాలనే తాకట్టు వుంచుకుంటాడు తెల్సునా! యిలాంటివి నువ్వు సహించగలవా!"

'పంతులుగారూ!' ఏడుకొండలు ఆవేశంతో వూగిపోయాడు.

"మీరన్న మాటలు ఎవరన్నా అంటే డొక్కచించి డోలు కట్టేస్తాను."

"వూఁ ఎందుకు అనవసర ఆవేశం వాడు అలాంటి పనులు ఎన్ని చేయలేదు. యిదివరకు చేశాడు, చేస్తున్నాడు, ముందు చేస్తూనే వుంటాడు."

ఛీ అయితే అప్పుకెళ్ళను. పోనీయండి చదువు మానేసిరారా అని వుత్తరం రాసేస్తాను" ఏడుకొండలకి ఆవేశం యింకా తగ్గలేదు.

అది అసలు మంచిపనికాదు. చూడు యిన్నాళ్ళ నీ కష్టమూ వ్యర్థంకాదూ? నాకు నిన్ననే మనియార్డరు వచ్చింది. చిన్నబ్బాయినించి. అది యిస్తా. ముందు అవసరానికి వాడుకో. పదమాయింటికి."

"మరి నేనిప్పుడే బాకీ తీర్చలేనుగా, మీరీ నెలంతా పస్తుంటారా!

"ఫర్లేదు, అన్నింటికీ పైన దేవుడే వున్నాడు." అప్పటికి ధర్మయ్య డబ్బు సర్దారు.

కొడుకు పరీక్షలు తెల్సుకుని యింటికి వస్తూన్న ఏడుకొండలికి తను పడిన బాధలు అన్నీ ఒక్కసారి గుర్తుకు వస్తున్నాయి. అతని కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. ఇంటికి వచ్చి ధర్మయ్య గార్ని చూస్తూనే బండి ఆపి అమాంతం వచ్చి ఆయన రెండు చేతులూ పట్టుకున్నాడు.

"పంతులుగారూ యిదంతా మీ చలవే నాకు దిక్కుతోచనప్పుడు సలహాలేకాక డబ్బు కూడా యిచ్చి సాయపడ్డ మీ రుణం నేనీ జన్మకి తీర్చుకోలేను. మా జగన్నాథం

చిన్నప్పుడు అల్లరి చిల్లరిగా తిరిగి ఆకతాయి వేషాలు వేస్తూంటే మీ దగ్గరకి తీసుకొచ్చి దింపాను. మీ భారం అన్నాను. వాడిని మీరు ఎట్టా మార్చారో నాకు తెలియదు. వాడో మనిషి అయి చదువు పూర్తి చేయటం కాక ఫస్టుక్లాసే తెచ్చాడు. యిందుకు గర్వపడాల్సింది తండ్రిగా నేను కాదు. గురువుగా మీరు." ఏడుకొండలికి గొంతు బొంగురు పోయింది.

"ఆ...ఆ..నన్ను ములగచెట్టు ఎక్కించకయ్యా." ధర్మయ్య కళ్ళలో పిసరంత గర్వం తళుక్కుమంది.

"జగన్నాధం అక్కరకొచ్చే కొమ్మ. కనుకనే శలవుల్లో కూడా యింటికి రాకుండా బస్తీలోనే వుండి, బట్టలకొట్టుల్లో పద్దులు రాస్తూ వాడి పొట్ట వాడు పోసుకుంటూ మీకు బరువు తగ్గిస్తున్నాడు."

నిజమే. వాడినోసారి రమ్మని వుత్తరం రాస్తాను పంతులుగారూ."

"రాయి. ఓసారి చూడాలని వుంది. అది సరే పరీక్షలముందేదో బ్యాంక్ పరీక్ష రాశాడు. అదేమన్నా తెల్సిందా."

"లేదు యింకా! దేవుడి దయవల్ల ధైర్యంగా వుండు చెల్లేమ్మా. యింక నే వస్తానమ్మా.

పంతులుగారులేచారు. "అన్నట్లు పెంచలయ్య కొడుకు కూడా యీ పరీక్ష రాసినట్లున్నారు. ఏమైందో! వాడే ప్యాసై వుంటే యీ పాటికి వూళ్ళో బాణా సంచా కాల్చి పారేసే వాళ్ళే...... ధర్మయ్య యింటి ముఖం పట్టారు.

ఏడు కొండలకి యేనుగెక్కినంత సంతోషంగా వుంది. భార్య దగ్గరకు వచ్చి మీసం మీద చెయ్యివేసిబిగ్గరగా నవ్వాడు.

"అబ్బో గొప్ప, నువ్వే ప్యాసైనట్లు గొప్పపోతున్నావే."

నా కొడుకు వేరు. నేను వేరుటే పిచ్చి ముఖమా పైకి పొక్కటం లేదు గానీ నీకు మాత్రం సంబరంగా లేదు."

వీరమ్మ ఫక్కుమంది. భార్య ముఖంలో యింత నవ్వు యెన్నో సంవత్సరాల తర్వాత చూశాడు ఏడుకొండలు.

"అమ్మా పరమాన్నం చెయ్యవే. పండక్కి కూడా చేయలా" చిన్నా దీర్ఘం తీశాడు తల్లి కొంగుపట్టుకుని.

"ఏం పెట్టి చెయ్యనురా !" కసురుకుంది వీరమ్మ కొడుకుని.

" వుండహె క్షణంలో సోడాసీసాలమ్మి పరమాన్నంకి కావల్సినవి తెస్తా నుండు."

ఏడుకొండలు తలకి చిరుగుల తువ్వాలు చుట్టుకుని ఆ యెండలో కాళ్లు మాడుతున్నా బండి తీసుకుని బయలుదేరాడు. సోడా! సోడా! అంటూన్న మొగుడి కేకలు చెవులకి విన్పిస్తూన్నాయి కానీ కొడుకు పెద్ద ఉద్యోగస్తుడు అయిపోయినట్లుగా కలలు కంటూ సూది మాట మరచిపోయింది వీరమ్మ. అది చేతిలో గుచ్చుకుని రక్తం చిమ్ముతూంటే 'అబ్బా' అనుకుని చప్పున చెయ్యిచూసుకుంది.

2

పెంచలయ్య పెదవి కదపకుండానే అగ్ని కురిపిస్తున్నట్లు చూస్తున్నాడు సహచరుల వైపు. వాళ్ళకి అలవాటే అయినా యెప్పటికప్పుడు హడలి చస్తుంటారు. షావుకారు కోపానికి. ఈయనకి యిప్పుడు యింత కోపం ఎందుకు వచ్చిందో వాళ్ళకి తెల్సు.

ఎకరం పొలం అన్నా లేని ఏడుకొండలు కొడుకు షావుకారు పెంచలయ్య కొడుకు బి.యస్సీ తప్పితే తను మాత్రం తగుదునమ్మా అన్నట్లు ఫస్టుక్లాసులో పాస్ అయి అవమానం తెస్తాడా? యిదీ పెంచలయ్య వుద్దేశ్యం దాన్ని సమర్థిస్తున్నారు షావుకారు సహచరులైన పూజారి పిచ్చయ్య, గోవిందం సుబ్బారావూ వగైరా.

"వీడు పిల్లాడు కాడు పిడుగులా ఉన్నాడే."

"అప్పుడే ఏం చూశావు. యింకా మన చిన్నబ్బాయిగారి మీద పోటీగా ఎన్ని చేస్తాడో?"

యిలా అంటున్నారు తాళగాళ్ళు.

"యిప్పుడేంచేసి ఏడిచారు." అన్నట్లు చూశాడు పెంచలయ్య.

మీరు వూ అనండి ఏడుకొండలు కొడుకుని పత్తా తెలియకుండా పాతి పెట్టేస్తాం" సుబ్బారావు మీసం మెలేసాడు.

"ఆడు ఈ వూరొస్తేగాని, నువు గనుక పట్నం ఎళ్ళావంటే నిన్నే పాతేస్తారు పోలీసులు" గోవిందం మందలించాడు.

"యేయ్" పెంచలయ్య కనుబొమ్మలు చిట్లించి అన్నాడు.

అనవసర ప్రసంగం కట్టిపెట్టి పకడ్ బందీగా ప్లాను వెయ్యండి చూడండి ఈ వూల్లో నా చేతికి చిక్కకుండా ఆ ఏడుకొండలు గాడు పరువు తీశాడు. వాడి కొడుకు

నా కొడుకు తలెత్తకుండా చేశాడు. యిది నేను సహించలేను. కాఫీ తాగివస్తా'' అంటూ లోపలికి వెళ్ళాడు.

యింక ముగ్గురూ గుసగుసలు మొదలు పెట్టారు.

''సుబ్బన్నా అర్ధాకలితో అన్నం తిని నీళ్ళు తాగి కడుపునింపుకుని రోడ్డులైటు దగ్గర కూచుని చదువు సాగించిన ఆ జగన్నాధం వెధవగాడి క్లాసుయెట్టా గొచ్చిందంటావు.

''అదే అర్థం అయి చావటంలా'' బుర్ర గోకున్నాడు అప్పారావు.''

''మన పెంచలయ్య కొడుక్కి చదువొస్తుందన్న ప్రతిమందూ కొని మింగించారు. యింజీషన్లు యిప్పించారు. టానిక్కులు గుప్పించారుఅవన్నీ యేగోతిలో కలిసినా యంటావూ?

''ఆ చిన్న షావుకారికి అసలు చదువంటే శ్రద్ధ య్యోడేసిందంటావూ? గురువన్నా గౌరవం లేదు. తండ్రి అంటే భయంలేదు. అమ్మా చెల్లెలు అంటే ఆపేక్షలేదు. పేదోళ్ళంటే జాలిలేదు. యెప్పుడు చూసిన డబ్బు డబ్బు అంటూ వుత్తరాలు రాయడం తప్ప. తండ్రి పంపేదంతా అక్కడ యే గోతిలో పోస్తున్నాడో యిక్కడీయన పేదోళ్ళ పొట్టలు కొట్టి ఇనప్పెట్టెలు నింపుకోవడం అదట్టా పాడు చేయటం.

అయినా వీళ్ళ అధికారం మండ ఈ ఊళ్ళో ఏ కుర్రవెధవా పెద్ద చదువు చదవకూడదు. వాళ్ళబ్బాయితో సమానం కాకూడదు. ఆదేం ఏడుపంటా!''

''అదంతే? యిన్నాళ్ళూ జరగడం వేరుగానీ యికముందు జరగటం కల్ల. మనతరం వాళ్ళం అంటే యీయన దగ్గర అప్పు తీసుకున్న అపరాధానికి యీయనకి తాకట్టుపడ్డాం. అన్నింటికీ తలవంచాం.కానీ మన కుర్రాళ్లకి అక్షరం ముక్క వద్దని నాగళ్ళు వప్పగించినా వాళ్ళు తెలివి మీరి పోయి ఎదురు తిరుగుతున్నారు.'' భయంగా అన్నాడు పూజారి.

''ఆ పిల్లకాకులు వాళ్ళేం చేయగలరు. పెంచలయ్యదేయీ వూళ్ళో మేడ ఆయనకొడుకే కొడుకు.... యిందుకు భిన్నంగా జరిగిందా ఆయన సహించలేడు. వాళ్ళ కుటుంబం అంతా కుళ్ళు కుంటుంది. యీ కుళ్ళకి కారణం అయిన వాడికి కాలం మూడిందన్న మాటే.''

''హుష్! గోడకి చెవులుంటాయి. బిగ్గరగా మాట్లాడకు.''

''ఆ! యిక్కడ యెన్ని ఆలోచనలు జరగలేదు! ఆర్డర్లు జారీకాలేదు. అక్షరాలా ఆపని జరిగిపోయినా ఏ మానవుడికన్నా ఆచూకి దొరికిందా.''

"నిజమేలే! అన్నట్లు అదిగో దొడ్డి అరుగుమీద దేవుడు చద్దికూడు తింటున్నాడు! వినగలడు."

"ఆ. ఆడో దున్నపోతు. మనిషి రూపంలో పుట్టాడే గాని చుట్టూ ఏం జరుగుతున్నా పట్టించుకోలేడు. పిచ్చి సన్నాసి. వీడి అమ్మ వీడికి దేవుడనిపేరెట్టి అయిదేళ్ళు పెంచి మూడురూపాయిలకిపెంచలయ్యకి అమ్మేసింది కడుపు నింపు కునేందుకు."

"అసలు దేవుడి తల్లీ తండ్రీ అందరూ పెంచలయ్యకి శక్తి ధారపోస్తూనేగా బతుకులు చాలించుకుంది? అన్నట్లు యీ దేవుడి గాడి నాన్నని నువ్వేగా సఫా జేసిందీ!"

"ఎప్పటి మాటోగా" మీసం మెలేస్తూ యకిలించాడు గోవిందు.

పెంచలయ్య కొడుక్కి అప్పుడేనెత్తిన నాలుగు పరకలు వెంట్రుకలు లేవు గానీ యీ దేవుడి గాడికి ముఖం బాగులేకున్నా క్రాపు మాత్రం అందంగా ఉంటుంది సచ్చినాడికి."

"యిది చూసి కంట్లో కారం పడ్డట్లు షావుకారు కొడుకు శలవులకి వొచ్చినప్పుడల్లా మంగలిని పిలిపించి దేవుడిగాడికి గుండు కొట్టించికానీ శాంతిపడడు.దేవుగాడి గుండు నున్నగా మెరుస్తోంది కదట్రా."

అందరూ పెద్దగా నవ్వారు. దేవుడు ఇరవైయ్యేళ్ళ వాడు నల్లటి శరీరం పొట్టిగా కాస్త లావుగా, బలంగా వుంటాడు. నిరాకారి ముతక పంచె చేతులున్న ముతక బనీను మెడలో ఎర్రదారంతో కట్టిన వెండితాయెత్తు యిదీ దేవుడి రూపం దేవుడికి యిప్పుడు నా అన్న వాళ్ళు లేరు. పెంచలయ్య యింట్లో గాడిద చాకిరీ అంతా చేయటమే వాడికి తెల్సు ఎర్ర చీమలు అన్నం నిండా వున్నా ఓపిగ్గా కూచుని ఏరుకుని కొరివిరభాంతో నంచుకుని తినడం తెల్సు. 'యిది నాకొద్దు' అనటం వాడికి తెలియదు. యీ రోజూ అలా అన్నం తింటూ నోరుమండి "మంచినీళ్ళోయ్ అప్పమ్మా" అన్నాడు. వంటామె విన్పించుకోలేదు.

దేవుడు మళ్ళీ అడగలేదు. ఎంతో అవసరం అయితేగానీ పెదవి కదపని దేవుడు నవ్వగా ఇంతవరకూ ఎవ్వరూ చూడలేదు. అనుకుంటూ వుంటారు. ఆ వూరి వాళ్ళు. అయితే కళ్ళతో మాత్రం తనచుట్టూ ఏం జరుగుతోందో చూస్తూ వుంటాడు. అంతే దేవుడు మనిషి రూపంలో వున్నా ఒట్టి పిచ్చి వెధవ అనుకుంటారు అందరూ. వాడికిఆలోచనేలేదు. యంత్రంలా పనిచేయటం తప్ప అనీ అనుకుంటారు.

"పెంచలయ్య ఒక్కడూ లోపలికి వెళ్లి కాఫీ తాగకపోతే మనందరి మొఖాన కూడా ఓ చుక్క పోస్తే యేం" పూజారి యిలా అనేసరికి మిగతా వాళ్ళు దేవుడి గుండు మీదనించి దృష్టి యిటు మరల్చారు.

అంత తెగింపు వుంటే యింత యిల్లూ పొలం డబ్బూ యెట్టాగొస్తుందీ.!"

"ఆ ధర్మయ్య పంతుల్లా యిల్లూ పొలం కొడులకి పంచి వూరు చివర దిక్కులేని వాడిలా ఒక నిట్టాడిపాకలేసుకునే గతి పడుతుంది."

"ఆయన పూలమ్మిన వూళ్ళోనే కట్టెలమ్ముతున్నాడు. కొడుకులుకృతఘ్నులు, ఆస్తులు పంచిన తర్వాత తండ్రి వున్నాడన్నమాట మరిచి వాళ్ళ స్వార్థం వాళ్లు చూసుకుంటూన్నరు. ఇన్ని జరిగినా ఆయన పెదవి విప్పి ఒక్క పలుకు పలక్కుండా అంతా దేవుడి దయ అని నలుగురు పిల్లలకి చదువు చెప్పుకుంటూ పొట్ట పోసు కుంటున్నారు."

"ఆయన చదువు చెప్పే పిల్లలలో సగం మంది డబ్బిచ్చుకోలేని వాళ్ళే."

'అవునూ ఈ దేవుడగాడీ మధ్యన ఆ ధర్మయ్యగారి దగ్గిరకెళ్ళి కూచుంటూ న్నట్టున్నాడుట."

'పాపం దేవుడిగాడి తల్లినీ అక్కనీ కూడా యీ పెంచలయ్యగారే నాశనం జేసిందీ! వాళ్ళు లబోమన్నా యిదేం అన్యాయం అని అడిగిన మగాడు లేకపోయాడీ వూళ్ళో.'

ఒరేయ్. నీకియాళ యిదేం పొయేకాలం ఒచ్చిందిరా బతకాలని లేదా! నువ్వు కూచుంది పెంచలయ్య యిల్లని మరచిపోయావా!'

'ఒరే... నోరుముయ్యండి. గోడకి చెవులుంటాయి.'

దొంగచెముడు కాదుకందా!"

'కాదులే అదిగో గున్నయేనుగులా డజను యిడ్లీలు సేరు కాఫీ తాగి శరీరం తెగపెంచుకుని వస్తూన్నాడు.

సుబ్బారావు హుష్' అన్నట్లు చూశాడు. అందరూ గప్‌చిప్ అయిపోయారు. పెంచలయ్యకి బ్రేవ్ అంటూ తేవుతూ వచ్చి కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. అందరి ముఖాల్లోకి ఓ సారి చూశాడు. ఏదైనా ఆలోచించారా! అన్న అర్థంతో.

'మీరే ఆర్డరు పారేయండి. స్వామి కార్యం క్షణాలమీద చేసుకొచ్చే మేం వుండగా మీకు దిగులెందుకూ!' గోవిందు కాస్త దగ్గరకి జరిగి అడిగాడు.

పెంచలయ్యకి క్షణం కోపం వచ్చింది. అయినా దాన్ని బహిర్గతం చేయడు. ప్రత్యక్షంగా యెవరితోనూ యెప్పుడూ తగూకి దిగటం యెవ్వరూ యెరుగరు.

పెంచలయ్య ముఖం యెదుట ధర్మప్రభువు అని వినయం నటించి చాటున దొంగవెధవ, తడిగుడ్డలతో గొంతులు కోసే నక్క.' అనుకుంటారు.

"యిదిగో నాక్కావల్సింది మాటలు కాదు" అన్నట్లు చూస్తున్నాడు పెంచలయ్య.

"ఆ జగన్నాధం యెదవ యీ వూరొస్తే బాగుండు. ఏ కీలు కాకీలు యిరగొట్టి పారేద్దును" అప్పారావు మీసం మెలేశాడు.

పెంచలయ్య అప్పారావుని దగ్గరకి రమ్మని పిలిచాడు. సమాలోచన చేస్తున్నాడు. "ఏడుకొండలు కొడుక్కి రమ్మని వుత్తరం రాశారు. రేపొస్తాడంట పూజారి బయటపెట్టాడు. పెంచలయ్య యెగిరి గంతేశాడు.

"చూడు జగన్నాధాన్ని పిలిచి కాఫీ యిద్దాం. ఆతర్వాత........ అప్పారావు పని అప్పారావు చేసేస్తాడు.

అందరూ భయంగా చూశారు పెంచలయ్య ముఖంలోకి

'మనింట్లో కాదులే భయపడకండి. సరే యింకపొండి. అంటూ లేచాడు.

అప్పారావూ గోవిందు చెయ్యిచాచారు. పెంచలయ్య భారీ చెయ్యి యిలాంటప్పుడే బైటపెడతాడు అని వాళ్ళకి బాగాతెల్సు. అందరూ బైటకి వెళ్ళిపోతూంటే అన్నం తినటం మానేసిన దేవుడు కళ్ళు యింతచేసుకుని యిదంతా చూస్తున్నాడు. యిది చూసిన పెంచలయ్య పెద్దకేక పెట్టాడు.

'ఏరా దున్నపోతా యింకా నీ తిండి కాలా!' దేవుడు వులిక్కిపడ్డాడు. చకచకా చెయ్యి కడిగి లేచి పశువులని తోలుకుని పొలం బయలుదేరాడు.

3

దేవుడు పొలం పోతూ ప్రతిరోజూ వూరి మధ్య కొత్తగా ప్రతిష్టించినగాంధీగారి శిలావిగ్రహం దగ్గర కాస్సేపు ఆగుతాడు. కొత్తగా యీబొమ్మని చూసి కర్ర పట్టుకున్నాడు కనుక తనలానే యీయనాపాలేరు కావచ్చు అనుకున్నాడు. అందరూ యీ బొమ్మకి దణ్ణం పెట్టి పూలదండలు వేస్తూంటే ఆశ్చర్యపోయి తన సందేహాన్ని ధర్మయ్య పంతులు ముందు వుంచాడు. ధర్మయ్య గాంధీగారిని గురించి క్లుప్తంగా చెప్పాడు. దేవుడికి అర్ధమయి కాక వేసేచచ్చు ప్రశ్నల కన్నింటికీ వోపిగ్గా సమాధానాలు యిచ్చారు చివరికి అన్నారు. ఆయన మనుషుల్లో దేవుడు అనేసరికిబోలెడంత సంబరం కలిగింది దేవుడికి.

'నాపేరూ యీ ముసలాయన పేరూ ఒకటేగా పొంతులుగోరూ' అన్నాడు. ధర్మయ్య క్షణం నివ్వెరపోయి ఆ తర్వాత 'అవును' అన్నట్లు చిరునవ్వు నవ్వారు.

దేవుడికి గాంధీగారంటే అభిమానం యెక్కువై పోయింది. ప్రతి రోజూ యెవరూ చూడకుండా ఒక పువ్వు కోసుకొచ్చి గాంధీగారి పాదాల దగ్గర పెట్టి మళ్ళీ గేదెలని తోలుకుని వెళ్ళిపోతాడు ఒక రోజు పంతులుగారు దేవుడికి గాంధీగారి మూడు కోతుల కథ చెప్పారు. దేవుడు అంతా శ్రద్ధగా వింటూ ఆలోచిస్తున్నాడు. దేవుడిలో కొత్తకొత్త ఆలోచనలు మొదలయ్యాయి. అవి వాడిని కుదిపేస్తున్నాయి. పంతులుగారి మాటలకి అడ్డం వస్తు అన్నాడు.

'పంతులగారూ చెడు యినకు, పలక్కు, చూడకు అన్నారు. బాగుంది. కానీ, చెడ్డపని యే యెదవన్నా చేస్తావుంటే చేతకాని వాజమ్మలా కళ్ళూ నోరూ మూసుకు కూకోవాలా! యిది నాకు నచ్చలా, అన్నాడు గట్టిగా యిదినే ఒప్పనుగాక ఒప్పను అన్నాడు మళ్ళీ ఆవేశంగా.

'అలా కూచోమని బాపూ చెప్పలేదు గానీ ఒకవేళ యెవరన్నా చెడు చేస్తే నువ్వేం చేస్తావు దేవుడూ!' కుతూహలంగా అన్నారు పంతులుగారు.

'పాతేస్తాను' పళ్లుకొరుకుతూ అన్నాడు.

'ఆవేశపడకు,' అంటూ యింకా అవీ యివీ చెప్పి ఆఖరున అన్నాడు.

'బాపూ మంచితనమే ఆయన్ని కబళించి వేసింది.'

'అంటే'

'ఆయన్ని కాల్చి చంపేశారు'.

దేవుడు వులిక్కి పడ్డాడు. 'మన పెంచలయ్యేనా' ఆతురతగా అడిగాడు.

'కాదుగానీ అది మరోసారి చెప్తాలే పొద్దుపోయింది. యింటికిపో' అనటంతో దేవుడు యింటిముఖం పట్టాడు.

4

ఏడుకొండలు కొడుకు వచ్చాడు. పెంచలయ్య అతన్ని అభినందించి కాఫీ ఇచ్చి పంపాడు. బస్తీలో పనుంది, రాత్రికి వస్తానని చెప్పి బయలుదేరుతున్న తండ్రితో కొడుకు నేనూ వస్తానని బయలుదేరాడు.

'యిప్పుడు నువ్వెందుకు,రేపొద్దువులే' అనేసి పెంచలయ్య వెళ్ళిపోయాడు.

సాయంకాలం యింక పల్లెలో కాలునిలవక తల్లిని ఒప్పించి బస్తీ బయలుదేరాడు పెంచలయ్య కొడుకు. దేవుడు సచ్చినాడు పశువులని యింట్లోకి తోలియెటుపోయాడో యింకా యింటికి చావలా' వంటామె విసుక్కుంటోంది.

ఈ పల్లెకి మైలున్నర నడిస్తే బస్ యెక్కవచ్చు, రెండుమైళ్ళు నడిస్తే రైలు యెక్కి పట్నం చేరవచ్చు. అయితే ఊళ్ళో అందరూ దగ్గరని బస్సుకే వెడుతూంటారు.

రాత్రి గడిచింది. తెల తెలవారుతూండగా ఊరంతా గోలగోల అయింది.

పెంచలయ్య కొడుకుని చావబాది కుడిచెయ్యి విరక్కొట్టి పారిపోయారట' అన్న విషయం అందరికీ తెల్సిపోయింది. 'యిదెలా జరిగింది.' యెందుకు జరిగింది' అన్న ఆశ్చర్యమే అందరికీ. యింక పెంచలయ్య నిప్పులు కక్కుతున్నాడు. ఎవరు చేశారీ కుట్ర. మన ప్లాను యెవరికి తెల్సింది. యెలా తెల్సింది యెవరిలా తిప్పి నా వేలితో నా కంట్లోనే పొడిచారు. యిది జరుగుతూంటే మీరంతా ఏం చేస్తున్నారు. చెప్పండి. చెప్పండి' హూంకరిస్తున్నాడు. యింటి లోపల పెంచలయ్య భార్య గోలుగోలున యేడుస్తోంది. పెంచలయ్య మండిపడుతున్నాడు. పూజారి భయం భయంగా దగ్గరకొచ్చి చెవిలో గుసగుసగా చెప్పాడు ఏదో.

'ఆ' పెంచలయ్య కళ్ళు తుమ్మ నిప్పులా అయ్యాయి. గోడకున్న హంటర్ తీసుకుని పెరట్లో సత్తు గిన్నెలో చీమలని దులుపుకుంటూ చద్దెన్నం తింటూన్న దేవుడి దగ్గరకు వచ్చాడు. చళ్న కొట్టాడు. దేవుడు తన ఆలోచనలో తనుండి పెంచలయ్యని గమనించలేదు. కానీ చొక్కాలేని ఒంటిమీద ఛెళ్మని హంటర్ పడి చర్మం లేచిపోయేసరికి వులిక్కిపడి ఈ లోకంలోకి వచ్చాడు. 'అబ్బా!' అని గావుకేక పెట్టాడు. యెదుట వున్నపెంచలయ్యని చూశాడు కళ్ళప్పగించి ఒక్క నిమిషం మాత్రమే అప్పటికే ఛెళ్ ఛెళ్ మని చాలా దెబ్బలు పడిపోతూన్నాయి. దేవుడు లేచాడు! వాడికళ్ళు యెర్రబడ్డాయి.

గుండె మండింది. చర్మం లేచిన వీపూ మండింది. పెంచలయ్య బండబూతులు తిడుతూ దేవుడిని బాదుతూనే వున్నాడు. దేవుడు ఒక్కసారి తిరగబడి యజమాని చేతిలోని హంటర్ ఒక్క గుంజు గుంజాడు. పెంచలయ్య బోర్లాపడ్డాడు. హంటర్ దేవుడి చేతిలోకి వచ్చేసింది. అంతే దేవుడు ఛెళ్ మని వేశాడు. పెంచలయ్య హిహా కారాలకి అతని బంటులు ముందుకురాబోయారు. కానీ దేవుడి విశ్వరూపం చూసి హడలి అక్కడే నిల్చిపోయారు. వణకుతూ పెంచలయ్య తన వాళ్లు సాయం రాలేదన్న యదార్థం తెల్సుకుని కుప్పలా కూలిపోయి ఒక్కకేక పెట్టాడు. దేవుడు మళ్ళీ హంటర్

యెత్తాడు. పెంచలయ్య మృత్యుభయంతో ఒక్కగావుకేక పెట్టాడు. కళ్ళు మిటకరించాడు. ఆ ముఖాన్నీ ఆయన పిరికి తనాన్నీ చూసి దేవుడు నవ్వాడు. బిగ్గరగా నవ్వాడు. విరగబడి నవ్వాడు.

పెంచలయ్యా..... సూడూ.... యిది నీ చేతిలోంచి నా చేతికొచ్చింది. జాగర్త అంటూ విసవిసా ఆ యిల్లు వదిలి సరాసరి పంతులుగారి దగ్గరకి వస్తూ గాంధీ గారి శిలావిగ్రహం దగ్గర క్షణం ఆగాడు. అప్పటికే ధర్మయ్య గారికి విషయం తెల్సింది. దేవుడు రాత్రి ఏడుకొండలు కొడుకుని బస్ దగ్గరకి కాక దూరమైనా రైలెక్కించి క్షేమంగా వూరు దాటించి వచ్చాడని. పెంచలయ్య మనుషులు తెగ తాగిన నిసాలో షావుకారు కొడుకే ఏడుకొండలు కొడుకని తమకి అప్పగించిన పని పూర్తి చేసి ఇంటికెళ్ళిపోయి హాయిగా నిద్రపోయారని తెల్లవారిగానీ యదార్థం తెల్సుకోలేదనీ. ఇదంతా తెల్సి పంతులుగారు ఆతురతగా పరుగున వచ్చారు. పంతులుగార్ని చూడగానే దేవుడు చేతిలోని హంటరు విసిరేశాడు, చేతులు జోడించాడు.

"పంతులుగారూ నా మనసుసెప్పిన నాయం సేశాను అందుకు పెంచలయ్య నాకీ బవుమానం యిచ్చాడు. దెబ్బతినటం అలవాటుగానీ యీయాల తిరగబడ్డాను పాపం పెంచలయ్యని సంపేస్తానని భయపడి పోయాడు. సీ...ఆపని నసస్తే సేయను. అది సరేగానీ యిప్పుడు సెప్పండి. నే ఎట్టాబతకను నా కన్నం యెవరెడతారు. నా ఆకలి యెవరు తీరుత్తారు."

పంతులుగారి నోట ఇంకా మాట రాలేదు. ఆ వూళ్ళోని యువకులు అందరూ పరుగున వచ్చారు. దేవుడి మాటలు విన్నారు.

"దేవుడూ నువ్వు నిజంగా దేవుడివేరా. లేకుంటే ఏడుకొండలు ఆశాజ్యోతి యిప్పటికి ఆరిపోయి వుండేది. జగన్నాథాన్ని రైలెక్కించి సురక్షితంగా పంపి నువ్వా పెంచలయ్య కిరాతకానికి వళ్ళప్పగించావా! ఒరేయ్ దేవుడూ నువ్వురా అసలైన మనిషివి. ఒరేయ్ నీకు ఈ వూరు వూరంతా అండగా నిలుస్తాదిరా, నిన్ను ఆకలితో చావనీయంరా. పెంచలయ్య ఆటలు అందరం కల్సి కట్టించేద్దాంరా. భయపడకు" అని ధైర్యం చెప్తున్నా ఏడు కొండలు "దేవుడూ!" అంటూ వచ్చి అమాంతం వాటేసుకుని వాడికి తగిలిన దెబ్బలనీ వాటినించీ కారే రక్తాన్ని చూస్తు "అబ్బా!" అని కళ్ళు మూసుకున్నాడు. ధర్మయ్య దేవుడిని చూస్తుంటే కళ్ళలో నీళ్ళు సుళ్ళు తిరుగుతున్నాయి, వూరు వూరంతా యేకమై తన దగ్గరికి వచ్చేసరికి దేవుడికి మళ్ళీ నవ్వొచ్చింది.

(స్వాతి మాస పత్రిక)